

POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2024 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron,
sprawy **M.A.**,
oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i in.,
z urzędu, w przedmiocie wniosku oskarżonego o uchylenie z urzędu postanowienia

Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2024 r. o przekazaniu sprawy do
rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu i umorzenie postępowania,
ewentualnie przekazanie sprawy do rozpoznania poza okręg poznański
na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

pozostawić wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wobec wniosku zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 23 maja 2024 r., II K 365/24, o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 18 czerwca 2024 r., I KO 56/24, na podstawie art. 37 § 1 k.p.k. przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rawiczu (*k. 12 akt*).

W dniu 28 czerwca 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek oskarżonego w sprawie II K 365/24 M.A. z dnia 27 czerwca 2024 r. o uchylenie z urzędu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2024 r. i na podstawie

art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. umorzenie postępowania z uwagi na brak wymaganego zezwolenia na ściganie, względnie przekazanie sprawy do rozpoznania poza okręg poznański (k. 2-11 akt). Wniosek ten – zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału I Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2024 r. – został zarejestrowany w repertorium KO (pkt 1) i potraktowany jako wniosek o umorzenie postępowania (pkt 2) (k. 2 akt).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek oskarżonego M.A. należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.

Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy jest funkcjonalnie właściwy do rozpoznania wniosków o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W przedmiocie tych wniosków Sąd Najwyższy orzeka w formie postanowienia, na które zażalenie nie przysługuje (art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z art. 459 § 1 i 2 k.p.k.). Wprawdzie oskarżony w swym piśmie procesowym nie operuje terminem „zażalenie”, a pismo zostało przez niego zatytułowane „Wniosek o uchylenie postanowienia i umorzenie postępowania”, to jednak tytuł pisma oraz postulowana przez jego Autora forma rozstrzygnięcia sądu odwoławczego: tj. uchylenie postanowienia, nakazywała potraktować pismo jako zażalenie na wskazane we wstępnej części pisma postanowienie o zastosowaniu instytucji tzw. właściwości delegacyjnej. Sąd Najwyższy nie jest władny rozpoznawać zażalenia, którego system prawa procesowego w ogóle nie przewiduje, *in concreto* zażalenia na postanowienie tegoż Sądu o przekazaniu sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Zażalenie takie jest niedopuszczalne.

Podobnie ocenić należy ewentualny, uboczny wniosek oskarżonego o przekazanie sprawy do rozpoznania poza okręg poznański. Stosownie do treści art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Poza sądem właściwym miejscowo, jedynym podmiotem

uprawnionym do wystąpienia z inicjatywą o zastosowanie instytucji tzw. właściwości delegacyjnej, jest prokurator (art. 37 § 1 k.p.k.).

Oskarżony — *de lege lata* — nie posiada uprawnienia do wystąpienia z wnioskiem określonym w art. 37 § 1 k.p.k.

Sąd Rejonowy w Szamotułach we wniosku zawartym w postanowieniu z dnia 23 maja 2024 r., sygn. II K 365/24, wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k., wskazując na istnienie w sprawie okoliczności, które uzasadniałyby takie postąpienie (*k. 3* akt sprawy I KO 56/24). Adresatem sformułowanych przez oskarżonego uwag odnośnie wskazania jako innego sądu równorzędnego mającego rozpoznać jego sprawę Sąd Rejonowy w Rawiczu, mógłby obecnie być tylko sąd, któremu sprawa została przekazana do rozpoznania i który mógłby je ewentualnie rozważyć ponownie, choć należy pamiętać, że kwestia „piętrowego” stosowania instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k. może się jawić jako dyskusyjna. Jeśli chodzi o wyartykułowany przez oskarżonego wniosek o umorzenie postępowania karnego, to do jego rozpoznania jest upoważniony wyłącznie organ procesowy przed którym obecnie toczy się to postępowanie, tj. Sąd Rejonowy w Rawiczu.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

WB.

[ms]